

Τὸν ἔλεγαν Γιάννη Μενιὲ καὶ καθότανε στὸ χωριὸ Σιρά, ὅπου ὁ πατέρας του εἶχε κάποιο μικρὸ κτήμα. Ἦτανε φιλόσ, λιγάκι λιγγὸς καὶ πάρα πολὺ δευλιός. Εἶχε πατήσιε, πειὰ τὰ εἰκοσι καὶ ὀστώσο δὲν ἐμπούσε νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια του στὴν ὀραία Κατερίνα Μπερνάρ, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε κρυφά.

Ἡ Κατερίνα ἦταν μιὰ κοπέλλα μελαχροινή, μὲ πρόσχαρους τρόπους καὶ γελαστὸ πρόσωπο. Εἶχε χρυσὴ καρδιά, συμπαθοῦσε ἀρετὰ τὸ Γιάννη καὶ τοὺ φρονόταν πάντα φιλικά. Ὁ Γιάννης ὅμως δὲν ἐξήτοσε αὐτὸ, ἢ καλύπτετο δὲν ἐξήτοσε τίποτε, γιατί οὕτως ὁ ἴδιος δὲν ἤξερε τί ἤθελε ἀπὸ ἐκεῖνον...

Ἀγαποῦσε τὴν Κατερίνα, αὐτὸ ἦταν ὄλο!... Τὴν ἀγαποῦσε, γιατί αὐτὴ δὲν τὸν ἐπεριγελοῦσε, ὅπως ἡ ἄλλες κοπέλλες τοῦ χωριοῦ. Τὴν ἀγαποῦσε, γιατί κατὰ τὸ ξεχωριστὸ τὸν τραβοῦσε πρὸς αὐτήν...

Στὸ ἴδιο χωριὸ μὲ τὸ Γιάννη ζούσε καὶ ὁ Πλασιάλ, ἓνας νέος μὲ ὀραίο ἀνάστημα καὶ μὲ μεγάλη περιουσία, ποὺ σπλάβωνε τὴν καρδιά τὸν ἀνύπαντρου μὲ τὴν ὀμορφιά του καὶ τὰ πλούτη του...

Ὁ Πλασιάλ μύλωνε μὲ πολλὴν ἐνέργεια, χόρευε ὅπως κανένα ἄλλος καὶ τραγοῦδοῦσε μὲ φωνὴ μεγαλειώδη. Αὐτὸς ἔδινε ζωηρότητα στὰ γένετια, αὐτὸς ἐπήγανε πρῶτος στὰ πανηγύρια, αὐτὸς ξεχωρίζε σποῦς γάμου καὶ στὶς χαρές...

Μιά μέρα, ποὺ ἡ Κατερίνα καθάριζε χοιτάρια ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι της, ὁ Πλασιάλ, περνώντας ἀπὸ κεῖ, πρόσβηξε πῶς ἦταν ὀμορφη καὶ ἀποφάσισε νὰ τὴν κατακτήσῃ. Ἡ κοπέλλα, ἐλαφρομίαλη καὶ εὐπιστὴ καθὼς ἦταν, τὸν ἀγάπησε τερελλά καὶ δὲν ἀρῆγε νὰ γίνῃ δική του...

Ὁ Πλασιάλ ὅμως, ποὺ στὴν ἀρχὴ τῆς εἶχε ἀποσχεθῆ πῶς θὰ τὴν παντρευθῆ, πῶς λίγο τὴν ἀρῆσε καὶ οὕτε ξαναγύρισε νὰ τὴν ἰδῇ. Ἀπὸ τότε ἡ νέα ἔγινε μελαγχολικὴ καὶ κατάχλωμη καὶ ἔμοιαζε μὲ λουλοῦδι χωρὸς ἥλιο, ποὺ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα μαραίνειτα...

Κατερίνα, τῆς εἶπε ὁ Γιάννης μιὰ μέρα, ἡμείσοι πολὺ λυπημένῃ. Καταλαβαίνω πῶς θὰ ζῆς κανένα μεγάλο μυστικὸ ποὺ σοῦ τρώει τὴν καρδιά. Ἐγὼ εἶμαι φίλος σου, δὲν μπορεῖς νὰ τὸ ἐμπιστευθῆς σὲ μένα;

Ἐκεῖνη κάρφωσε τὰ μάτια τῆς ἀπάνω του καὶ ἄξαφνα ἄρχισε νὰ κλαίη... Ὁ Γιάννης ὀμως φανόταν τόσο στενοχωρημένος γιὰ τὸν πόνο της καὶ τόσο καλός, ποὺ ἡ Κατερίνα ἀποφάσισε στὸ τέλος νὰ τοῦ μιλήσῃ καὶ νὰ τοῦ φανερώσῃ ὅλη τὴν ἀλήθεια.

Ὁ Γιάννης, μὸλις ἄκουσε πῶς ἡ φίλη του θὰ γινόταν μιτῆρα, γλώμισσε καὶ νόμισε πῶς ἔφτασε ἡ τελευταία του ὄρα. Ἡ καρδιά του φούσκωνε καὶ ἡ ἀνάσα του κόντευε νὰ τὸν πνίξῃ...

— Δυστυχισμένη Κατερίνα! φώναξε ξεσπώντας σὲ ἀναφυλλητά.

Ὁ μεγαλιέτερος ὀφθός της κόρης ἦταν μῆπως μᾶθῃ τίποτε ὁ πατέρας της, ποὺ θ' ἀγρίειε καὶ ἀνάω στο ἱμιό του μποροῦσε νὰ τὴ σκοτώσῃ.

— Ὅχι! τῆς εἶπε ὁ Γιάννης. Ἐννοια σου, δὲν θὰ μᾶθῃ τίποτε... Κεῖ ἄμῃσως, ἀφίνονας τὴ φίλη του, πήγε καὶ βρήκε τὸν Πλασιάλ καὶ τοῦ εἶπε:

— Θέ στερωνωθῆς τὴν Κατερίνα!

Ἐκεῖνος ὀμως, ἀκούοντάς τον νὰ μιλάῃ ἔτσι, ἄρχισε νὰ γελάει δυνατά.

Τότε ὁ Γιάννης φώναξε ἀγριεμένος:

— Εἶσαι ὁ πῶ ἀπίστος ἀνθρώπος... Πρόσεχε μὴ μοῦ ξαναμιλήσῃς γιατί θὰ σὲ ματαίωσω!...

Καὶ ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ἀποκαυρύνθηκε καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Μπερνάρ.

— Ἐγὼ, κύρ-Μπερνάρ, τοῦ εἶπε, δὲν εἶμαι πλούσιος, ἀλλὰ ἔχω δυνατὰ χέρια καὶ δουλεῖω ἀκούραστα. Ἀγαπᾷ τὴν κόρη σου. Μοῦ τὴ δίνας γιὰ γυναικα;

— Πιά' την, τοῦ ἀπάντησε ὁ γέρος, καὶ μὲ τὴν εὐχή μου...

Ἡ Κατερίνα ἦταν χλωμὴ καὶ δὲν ἔλεγε τίποτε. Καθότανε σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἔκλαιγε...

Ὁ γάμος τους ἔγινε χωρὶς πολλοὺς προσκαλεσμένους καὶ ἄμα τελείωσε ἡ ἱεροτελεστία, ὁ Γιάννης εἶπε στὴ νύφη:

— Περσασμένα-ξερσασμένα. Ὁ,τι ἔγινε, ἔγινε. Προ

σπάθησε ἀπὸ δῶ καὶ πέρα νὰ νοικοκυροῦσῃ. Ἐγὼ θὰ σ' ἀγαπᾷ πάντα καὶ μ' ὄλη μου τὴν καρδιά. Ἀγάτα με καὶ ἐσὺ λίγο καὶ αὐτὸ μοῦ φτάνει...

Ἐστερα ἀπὸ ἔξι μῆνες ἡ Κατερίνα γέννησε ἀγόρι καὶ ὄλο τὸ χωριὸ βούρξε. Ὅλος ὁ κοσμος ἐγελοῦσε καὶ περισσότερο ἀπ' ὄλους ὁ Πλασιάλ.

Μιά μέρα ὀμως ποὺ θέλησε κατὰ νὰ πῆ σχετικὰ στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ, ὁ Γιάννης μὲ τὸ ἀσθενικὸ σῶμα καὶ μὲ τὸ ἥμερο βλέμμα, τὸν ἀραξε ἀπ' τὴ μέση καὶ οἰχνοτάξ τον κάτω τοῦ σφάλιος τὸ στόμα μὲ τὶς γροθιές.

Ὁ Πλασιάλ σηκώθηκε τότε κατασκονισμένος καὶ κατατροπασμένος καὶ ἔφυγε χωρὶς νὰ βγάλῃ μιλά. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη οἱ χωρικοὶ ἄρχισαν νὰ φέρνονταν μὲ λιγώτερη περιφρόνηση στὸ Γιάννη καὶ δὲν τὸν ἐκοῦδιεσαν ὅπως πρῶτα.

Ἡ Κατερίνα ὀστόσο εἶχε γίνῃ μιὰ καλὴ νοικοκυρὰ καὶ φροντίζε γιὰ τὸ σπίτι μὲ μοναδικὴ ἀφροσύνη. Τὸ παιδί μεγάλωνε καὶ ὁ Γιάννης τ' ἀγαποῦσε σὰν νάταν δικὸ του. Ὅσο γιὰ τὴν Κατερίνα, αὐτὴ ἀναποῦσε παράφορα τὸ γιὰ τῆς καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτο ὄς τὸ βράδυ τὸν ἐχάριζε καὶ τὸν ἐφιλοῦσε.

— Ἐγὼ ἴσως τ' ἀγαπᾷ περισσότερο ἀπὸ σένα, τῆς ἔλεγε κρυμὰ φορὰ ὁ Γιάννης.

Ὁ Πλασιάλ πρόσβηξε πῶς ἦταν ὀμορφη...

Καὶ δὲν ἔλεγε ψέματα ὁ καλὸς ἐκεῖνος ἀνθρώπος, γιατί ἀγαποῦσε καὶ αὐτὸς τὸ παιδί τοῦ ἄλλου, ἐπειδὴ ἔβλεπε πῶς ἦταν ἡ μόνη γαριὰ καὶ παρηγοριὰ τῆς μητέρας του. Κεῖ ὁ Γιάννης προσπαθοῦσε νὰ φανῇ ὄσο μποροῦσε πὸ περισμητικὸς στὴ γυναικα του καὶ γινόταν εὐτιχημένος ὅταν ἐκεῖνη χαροῦταν...

Ὁ μικρὸς εἶχε γίνῃ σωστὸ παλληκῆρι τῶρα, ἐνῶ ὁ Γιάννης προχωροῦσε πειὰ πρὸς τὰ γερακιὰ. Τὰ μαλλιά του γινόνοτοσαν ὄλοσκα καὶ πὺ γροῖκα καὶ τὸ μέτωπό του εἶχε γεμίσει ἀπὸ ρυτίδες. Ἡ καρδιά του ὀμως ἦταν πάντα νέα καὶ διατηροῦσε ὄλη τὴν ἄδολη καλοσύνη.

Ἐπὶ τέλους ἤθελε ὁ καιρὸς ποὺ ὁ νέος κληρώθηκε γιὰ τὸ στατό. Ὁ Γιάννης δὲν ἦταν πλούσιος, ὀπως εἶπαμε, καὶ ἡ Κατερίνα δὲν τοῦ εἶχε ὄσοις καθόλου πρῶτα. Ἐκτός αὐτοῦ ὀμως, ὄλις ἡ ὀκονομίες τους εἶχαν ἔξοδετῆ γιὰ τὴ μόρφωση τοῦ παιδιοῦ τους...

Ὁ Γιάννης λοιπὸν στενοχωροῦταν, πολὺ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξοικονομῆσει ὄσα λεπτὰ θὰ χρειαζόταν γιὰ νὰ πληρώσῃ ἐναν ἀντικαταστάτῃ τοῦ νεοῦ καὶ νὰ μὴν πᾶθῃ ἔτσι αὐτὸ στατό. Καὶ τὴν ἐπιχρὴ ἐκεῖνη τὸ καιρὸς βρισκόταν σ' ἐμπίλοιο κατάσταση μὲ τοὺς Γερμανοὺς καὶ ὄσοις ἐπῆγανε τὸ στατό ἔπρεπε νὰ ξεγοφρεται ἀπὸ τοὺς δικούς του...

Γι' αὐτὸ ἡ Κατερίνα ἦταν ἀπελπιμένη καὶ νόμιζε πῶς θὰ πέθαινε μὸλις φεφυγε ὁ γυιὸς της. Ὅλη τὴν ἡμέρα ἔκλαιγε καὶ ὁ ἀντρας της δὲν ἤξερε τί νὰ τῆς πῆ γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

Ὁ καιρὸς ὀστόσο, ποὺ εἶχε ὀρισθεῖ γιὰ τὴν ἀναχώρησι τῶν κληρωτῶν, ἔξινωε καὶ οἱ γονεῖς μ' ὄλες των τῆς προσπαθειες δὲν εἶχαν κατορθώσει νὰ βροῦν τὰ χερίματα ποὺ χρειαζόνταν.

— Μὰ γιατί εἶσαι ἀπελπιμένη, Κατερίνα μου; τὴν ἐρώτωσε μιὰ μέρα ὁ Γιάννης γλιὰ. Ὁ γυιὸς σου ἀκόμα δὲν ἔφυγε...

Τότε ἐκεῖνη ἀπάντησε, ὀπως πάντα:

— Ἄν μοῦ τὸν σκοτώσουν, Γιάννη, θὰ πεθάνω καὶ ἐγὼ μαζί του!

Ἐνα πρῶτο ὁ Γιάννης φίλησε τὴν Κατερίνα καὶ βγήκε ἔξω, χωρὶς νὰ τῆς πῆ ποῦ θὰ πᾶθῃ.

Τὸ βράδυ δὲν ἔγινεσ καὶ αὐτὸ ἔβαλε σὲ μεγάλη ἀνησυχία τὴ γυναικα του, ποὺ προμάντευε κανένα φοβερό δυστύχημα.

Ὅλοι οἱ χωρικοὶ ἄρχισαν τότε νὰ τὸν γυρεύουν καὶ τὴν ἄλλη μέρα βρήκαν τὸ πῶμα του μέσα σ' ἓνα μεγάλο ἔλος, λίγο πὸ ἔξω ἀπ' τὸ χωριό.

Παράτῆρα, αὐτὸν σὰ χοιτάρια, κάποιος ἀπ' αὐτοὺς ἔβηκε ἐνα χαρτὶ καὶ ἄνωτες:

— Πουὸς ἔφερι ἐδῶ γοῦμάματα;

Τότε τὸ πήρε ἐνα παιδί ἀπ' τὰ χέρια του καὶ διάβασε:

«Κατερίνα, ὄσοι εἶνε ὀφρανοὶ ἀ π ὁ πατέρα δὲν π ἄ ν ε στρατιώτες...»
Γιάννης.

